

Debreczen

Szerkesztőség és kladóhivatal:
: Telefon-sz. 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona,
Előfizetési ár egy hóra 30000 H

Gsak türelem...

Benes hosszú időn keresztül a nagyhatalmak diplomatáival azt akarta elhíttetni, hogy a középdu-nai államok súlypontja Csehország ba esik. addig, amíg a nagyantant saját dolgaival elfoglalva figyel-mét elsősorban Németország felé fordította és amíg a háborus gyü-lölködés füstfelhője el nem oszlott, fényleg jelentős politikai sikerei voltak Benesnek és mint Franciaor szág keleti exozitúrája, a frissen sült Csehország nagy reményekkel nézett az új élet felé. De fordult a világ, a nyugati kérdés új lát-szik nagyjában megoldatott Né-metország elzási ambícióinak elej-tésével. Most már a főtényezők figyelme Kelet felé fordulhat és mert a nagyantant csak béke és nyu-galom kell egész Európában, előre látható, hogy ezt az állapotot a sa-ját gúszusa és belátása szerint fog-ja elrendezni és így kevesebb szük-ség lesz az eddig mindenütt jelen-lévő Benes politikai szolgálataira és főképen világboldogító ideáira. Eddig a nagyhatalmaktól kisu-gárzó erő tartotta össze a Benes-fé-le koncepciót, kérdés azonban az, hogy ha ez a koncepció a saját ere-jére támaszkodva, a saját lábán kell hogy megálljon, akkor is oly si-kereket arathat-e a cseh politika, mint amilyeneket idáig a zárva-
varban.

A genfi kudarecal, mikor a nagy-hatalmak Benes és társai előter-jesztéseit fölényes mozdulattal in-tézték el, már konstatálható volt annak a hangulatváltozásnak a kez-de, amely minden bizomnyal még igen keserű kiábrándulásokat fog szerezni Benes álmainak. Ez álmokból brutális felébredés volt az is, hogy Anglia mereven elzárkózott attól a ténykedéstől, hogy a genfi jegyzőkönyvet, amelyben a nagyha-talmak a jelenlegi állapotokat ga-rantálják, a maga részéről aláírja. Ezzel a ténykedésével az egész genfi jegyzőkönyv semmiféle prak-tikus értékkel nem bíró egyszerű történelmi dokumentum lett. És hiá-ba szivta a fogát Benes, Anglia ál-láspontja változatlan és végérvé-nyes.

Ezek a körülmények nagyon meg-látszanak a Benes legújabb külügyi exozitóján, mely az eddigi harsány hang helyett csupa madárdalt és virágillatot lehel és amely siker-ként emelte ki azt a lehetőséget, hogy Magyarországgal kereskedel-mi szerződést képes kötni. De ugy-látszik, hogy belül is megingott alatta a biztos talaj, mert Hodzsa Milán lánjában élesen élesen állást foglalt Benes külpolitikája ellen. Szóval a hosszú farsang után ugy-látszik bőjti szelek fújnak, azok pe-dig nemigen szoktak kedvezni a légváraknak, hanem beléjük süvít-ve, szétfújhatják azokat.

A 14.500-as szorzószám a gazdasági élet minden vonatkozásában alkalmazást nyer.

Az adókra is az új szorzószám vonatkozik. A beruházási összeg szétosztásáról a jövő héten döntenek.

Budapest, június 26. A tegnapi minisztertanács után Vass József népjóléti miniszter a következőket mondotta:

— A minisztertanács folyó ügyekkel foglalkozott. A beruhá-zási összeg miniszteriumokkét való szétosztásának kérdése egye-lőre még nem került napirendre. Ezzel a kérdéssel valószínűleg a jövő heti minisztertanács foglal-kozik.

Megkérdeztük a miniszterelnök-helyettesét arról a hírről, amely sze-rint a nemzetgyűlés nyári szüneté-nek biztosítása céljából a választó-jog tárgyalásának folytatása eset-leg az őszre marad. Erre vonatko-zólag a következő választ adta a miniszter:

— A kormány törekvése minden körülmények közt az, hogy a vá-lasztójogi javaslat még a nyári szü-net kezdete előtt tető alá kerül-jön.

Arra a kérdésre, hogy a választó-jogi törvényjavaslatban foglalt kritikus szakaszok sima letárgya-lásának biztosítására történtek-e valamilyen megbeszélések, a kö-vetkezőket mondta a népjóléti mi-niszter:

— Ilyen megbeszélések még nem

indultak meg, de azt hiszem, hogy ilyesmire nincs is szükség. Bizom ugyanis abban, hogy a törvényja-vaslat minden nagyobb zökkenő nélkül fog törvényerőre emelkedni annál is inkább, mert hiszen a vá-lasztójogi bizottságban az ellen-zéki módosításokat igen nagy mér-tékben honoráltuk.

Végül felhívtuk a miniszterelnök figyelmét arra a tényre, hogy a szorzószám leszállításáról ellenté-tes hírek terjedtek el. Ebben a kér-désben a miniszterelnök-helyettes a következő, nagy érdekességű ki-jelentéseket tette:

— Éppen most kérdeztem meg Bud János pénzügyminiszter urat, hogy mi a helyzet a szorzószám ügyében. A pénzügyminiszter ki-jelentette nekem, hogy az indem-nítási törvényjavaslat elfogadása után a 14.500-as szorzószám lép életbe, vagyis a 17.000-res szorzó-számmal leszállítják 14.500-ra és pe-dig a gazdasági élet minden vonat-kozásában.

— A szorzószám leszállítása te-hát — fejezte be nyilatkozatát a miniszterelnök-helyettes — nem-csak az adókra, hanem a házbérek-re is vonatkozik.

Külpolitikai problémák a nemzetgyűlés indemnitási vitájában

Magyar kisebbségek helyzete a megszállott területen — Külpolitikai viszonyaink — A szo-cialisták ismét felhozzák a Somogyi-Bacsó-ügyet — Györki az emigránsok hazahozatá-lát sürgetti — Az igazságügyminiszter válasza

Tizenegy órakor nyitotta meg a nemzetgyűlés mai ülését Széclor-szky Béla elnök.

Napirend szerint folytatták az in-demnitás tárgyalását. — Az első felszólaló Kiss Menyhért, aki azzal kezdte, hogy bizalmatlan a kor-mány gazdasági és pénzügyi poli-tikájával szemben. Beszél a föld-bérleti összegekről és azt mondja, hogy van olyan bérlet, ahol egy hold bérleti összege 16 métermázsza buza.

Graeffl Jenő: Ez nem lehet. Ez ki van zárva!

Kiss Menyhért a jobboldal ellen-zése dacára főtartja ezt a kijelen-tését és állítólag a földmivelésügyi miniszter is látta volna ezt a szer-ződést.

Az erdélyi magyar birtokosok

nyugdíjat akar adni intézete. — (Nagy felháborodás minden olda-lon.)

Az elszakított területeken véghez vitt birtokelkobzásokról beszél ez-után s azt hangoztatja, hogy ezen törvénytelenések ellen teljesen védtelenül állunk. Ebben a kérdés-ben nem elég a hágai bíróság, ha-nem a kormánynak kell követelnie, hogy mások is tartásuk be ugy a trianoni szerződést, mint mi. Iga-zuk van azoknak, akik nem akar-nak belépni a Népszövetségbe, mert az nem más, mint a győztesek élet-biztosító intézete.

Az egyik ellenzéki képviselő azt mondta, hogy elfogadja az indem-nítást, mert az nem bizalmi kérdés. Ezt nem fogadhatja el.

Szilágyi Lajos: Ez az álellenzéki Ugron Gábor: Nevetséges dolog! Apponyi is álellenzéki?

Rakovszky István: Azt fejtegeti ezután, hogy a parlamentben nem lehet senkit rágalmozni, de az el-nököknek pártatlannak kell lennie. — Különösen fontos ez nálunk, ahol nincs sajtószabadság, nincs gyüle-kezési jog és ahol még mindig ki-vételes törvényekkel kormányoz-nak.

A sajtótörvényre vonatkozólag Deák Ferenc megmondotta, hogy az csak egy mondat legyen: Hazud ni nem szabad! Ha hazudik egy új-ság büntessék meg, de hogy a mi-niszter száz és száz egzisztenciát te-hessen tönkre, az nem alkotmányos-ság. Azt mondják, Beniczky az igaz-ság mártírja.

Felkiáltások: — Tartóztassák le Ulaint! (Nagy zaj.)

Urbán Kálmán: Nem fogjuk vé-delmezni!

Rakovszky István: A javaslatot nem fogadja el.

Zsírka János: Az Est-ek bomlasz-tották a frontot. Azoknak nem lett volna szabad megjelenni.

Bogya János a következő szónok külpolitikai kérdésekkel foglalko-zik. — Nem lehet a kormányt fe-lőléssé tenni ezért a gazdasági hely-zetért, mert hiszen rajta kívül fekvő okok hozták létre ezt helyzetet. Ami Magyarországot mostani külpo-litikáját illeti, a kormány csak el-ismerésre számíthat mindenki ré-széről, hiszen a pénz stabilizációja a helyes külpolitika következmé-nye volt.

Zsírka János: A nyomor is sta-bil!

Györky Imre: Csak a Nép nem stabil, tegnap nagyon lanyha volt az irányzat.

Bogya János: Nekünk a külföld-ről megszerzendő gazdasági eszkö-zökre kell bázároznunk egész kül-politikánkat, mert kenyeret máské-pen a munkanélkülieknek adni nem lehet, mint ha a gazdasági éle-tet külföldi tőkével fellendítjük.

Ezután arról szól, hogy Francia-ország Közép-Európában elvesztette befolyását és hogy súlyos belsővál-ságon me keresztül, Anglia fel-lépése az európai politika terén döntő jelentőségűnek tekinthető. —

Nem szabad elfelejteni, hogy ha az angol politikába beie akarunk kapcsolódni, akkor Londonban Rómán keresztül vezet az út.

Bogya ezután a Jugoszláviához való viszonyunkat vizsgálja. Olaszország az első részt a kisantantón akkor ütötte, amikor megegyezett Jugoszláviával. — A jugoszláv politikai törekvések ismeretése után Csehország külpolitikájára mutat rá és hosszasan fejtegeti, hogy a cseh iparnak feltétlenül szüksége van a Magyarországgal való baráti viszony megteremtésére. — Csak annak a diplomáciának van szerinti jövője, amely a kisantant szétcsatolását tudja eredményezni. — Minthogy bizalommal viseltetik a kormány iránt, a javaslatot elfogadják.

Utána

Rupert Rezső szólal fel.

Elsősorban Bogya János tartalmas külpolitikai fejtegetéseivel foglalkozik, és azt mondja, hogy bár Bogya kijelentette, hogy realpolitikát kíván követni, beszédéből hiányzott a realitás. Azután megszokott szövegeivel a költségvetést bírálta, melynek során azt hangzott, hogy a költségvetés csak kevesek számára készült, kevesek élvezik a hasznát, s szemben áll az egész költségvetés a népmilliók igé nyeivel.

Bud János pénzügyminiszter: Elfedi a képviselő ur, hogy a tényleges bevételekkel szemben áll a költségvetés. Egyszer tanulják már meg!

Rupert Rezső beszéde végén határozati javaslatot terjeszt be, melyben kéri, hogy a kormány indítson vizsgálatot, ki az az egyén, aki felhatalmazást adott Héjjas Ivánnak arra, hogy gyilkolhasson, amint azt a tegnapi törvényszéki tárgyaláson hangzottak. Kéri, nyilatkozzék a kormány, vállalja-e a felelősséget a kormányzó ur által a hódló küldöttségnek adott válaszáért, amelyben többek között az is volt, hogy ha hazája érdekében szükségesnek látta volna, büntetett volna. — Egy másik határozati javaslatában Rupert Rezső a kivételes törvény alapján kiadott rendeletek visszavonását kérte.

Ezután Györki Imre emelkedett szólásra Györki kérte a tanácskozási képesség megállapítását. Mint hogy a Ház nem határozatképes, — Huszár Károly elnök felfüggesztette az ülést.

Györki az emigránsok hazaengedését és a forradalmi bűnösök amnesztiában való részesítését sürgeti — Foglalkozik a nyugatmagyarországi eseményekkel és azt fejtegeti, hogy egyes tisztak ott fosztogattak. Az elnök figyelmezteti, hogy súlyos vádjait ne általánosságban tegye meg, hanem konkrétizálja.

Györki: Foglalkozik a Somogyi-Bacsó ügy első nyomozásával, hol véleménye szerint eltussolás történt. A gyilkosok nézete szerint — Soltész és Kovács tisztak voltak.

Az indennitást nem fogadja el. Várnai Dániel: Az Az Újság beállításában a sajtószabadság megsértését látja. Sürgeti, hogy a kormány adja meg az engedélyt a lap újból való megjelenésére.

Pesthy Pál igazságügyminiszter reflektál Györki felszólalására. — Az esküdtszéket illetően megállapítja, hogy ma még nincsen olyan mértékű konszolidáció és társadalmi béke, hogy az esküdtszéket fel lehetne állítani. Amint a kedélyek a társadalomban megnyugodtak, visszaállítják az esküdtszéket.

Ez idő szerint csak 120 kommunista van Örkényben. Az elítéltek közül már igen soknak megkegyelmezett a kormányzó. A ma bebörtönözöttek mindegyike gyilkosság és ehez hasonló egyéb közönséges bűncselekmény miatt van elítélve.

Györki: Azokat nem is védjük. Pesthy Pál: Akkor uraim, kérszen vagyunk egymással, mert ma csak ilyenek vannak börtönben. Az emigránsokkal elment a kormány addig, ameddig a belföldi

kommunistákkal elment. — Ennél többet nem tehetnek.

Aki nem veszedelmes az ország- ra, vagy kisebb bűncselekményt követett el, azt nem tartóztatják le — ellenben bírái elé kell állniok.

A Somogyi-ügyben megállapítja, hogy Beniczky lezáratása jogerős büntetés kitöltése miatt történt. — Az idevonatkozó törvény idézésével bizonyítja, hogy Beniczky a vallomás közlésével a büntető törvénykönyvbe tilkőző tiltott közlés bűncselekményét követte el. Különben a bíróság előtt folyamatban levő ügyről nem nyilatkozhat, de megállapítja, hogy a bíróság most már 3 fokon megállapította a bűnvádi eljárás megindításának és a letartóztatásnak jogosságát.

Kádár Lehel és Ulain Ferenc

A külhatalmak követői szerencsekívánataik a fejezték ki Bethiennek felgyógyulása alkalmából.

Budapest, június 26. De Carbonel francia követ és Barevay angol követ szerencsekívánataikat fejezték ki Bethlen miniszterelnök-

ügyében szintén megindította az ügyész az eljárást. Az ügyészség ebben az ügyben szintén megteszi a kötelességét.

Rubinek István előadó a mentelmi bizottság jelentését terjeszti be. Javasolja, hogy Propper Sándort a nemzetgyűlés egyik legutóbbi ülésén tanúsított magatartása miatt egy ülésnapról zárják ki.

A Ház a bizottság javaslatát elfogadja.

Ezután az elnök napirendi javaslatot tesz, mely szerint a Ház legközelebbi ülését holnap délelőtt 10 órákor tartja és folytatja az indennitás tárgyalását.

Az indítvány- és interpellációskönyvek felolvasása és a jegyzőkönyvek hitelesítése után az ülés egyenyed 7 órákor véget ért.

nek és a magyar kormányak aból az alkalmából, hogy a miniszter elnök az operáción szerencsésen át esett é a gyógyulás útján van.

Az erdélyi magyar telepesek sikerrel jártak a nemzetek szövetsége előtt

A román kormány rendeletet adott ki, hogy az 1885. év előtt letelepedettek telepét nem lehet kisajátítani

Bukarest, június 26. A lapok jelentése szerint a földművelésügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében nem lehet kisajátítani az olyan birtokot, amelynek gazdája 1885 előtt letelepedtek le mostani birtokukon. Az Erdélyben működő földügyi bizottságokat utasítja a rendelet, hogy függesszék fel a kisajátítási mun-

kalatokat. Az Argus című közgazdasági lap a rendelethez fűzött kommentárban azt mondja, hogy ez annak az akciónak eredménye, amelyet a magyar telepesek a nemzetek szövetségénél indítottak meg és amelynek következtében a telepesek megbízottai tárgyalásokat folytattak a magyar kormánnyal.

Amundsen elhagyta a Spitzbergákat.

Osló, jun. 26. (Wolff.) Amundsen és társai ma egy szénszállító gőzzel elhagyták a Spitzbergákat. Hazaérkezésük után a király nyomban fogadja a sarki repülőket.

Osló, jun. 26. Amundsen és társai tegnap a Selmar hajón elindultak a Spitzbergákról.

Az expedíció tagjait hadihajó vicsi Oslóba, ahol ünnepélyes fogadtatásban részesítik a kutatókat.

A kikötő felett repülőgépcsoport kering a megérkezésük alkalmával. A város hatóságai felhívták a lakosságot, hogy házukra tüzeknek lobogót.

A győztes görög forradalomban Pangalos tábornok diktatori hatalmat ragadott magához.

Pangalos szerint a kormány Görögországot elzalogosította volna a külföldnek. — A jugoszlávok idegesen nézik az új fejleményeket s Görögország izolálásával fenyegetőznek.

Athén, június 26. Pangalos tábornok a néphez kiáltványt intézett, amelye mint diktátor irt alá. Megállapítja ebben, hogy a nép, a hadsereg és a tengerészet őriási többsége hozzájárult a forradalmi mozgalomhoz. Igéretet tett a jó közgazgatásra, mindenkinek törvény előtti egyenlőségre, a közpénzek helyreállítására, a közpénzek sikkasztóinak példás megbüntetésére, a katonasereg azonnali újjászervezésére és a menekültek ügyének rendezésére.

Pangalos hozzájárult a minisztérium megszervezéséhez, ő maga a forradalom által hivatalba ültetett államfőnek tekinti magát.

Belgrád, június 26. MTI: A Wremenok táviratozzák Athenből: A görög katonai felkelés a forradalmi vezérkar előre kidolgozott terve szerint tegnap reggel egyszerre tört ki Athenben, Szalonikiban és Patrazban. A helyőrség ezekben a városokban forradalmár tá-

tek vezetője alatt kivonult a lakóházakból és megszállta a főbb középületeket. Ezzel egyidejűleg Hadzsi Kyriakos tengernagy fellázította a Pireusban állomásozó flottát.

Az eddig beérkezett hírek szerint csupán Athenben voltak összejöttések a forradalmiok és a kormány híi csapatok között. A forradalmi vezérkar élén Pangalos tábornok áll, aki Konduriatisz köztársasági elnökhöz ultimátumot intézett, hogy kormányát délután 4 óráig távolítsa el és adjon megbízást az új kormánynak. Konduriatisz elnök ezután Patanaszthazioszt bízta meg kormányalakítással. Pangalos tábornok kijelentette, hogy a kormány megbuktatására azért volt szükség, mert egész Görögországot elzalogosította volna a külföldnek azért, hogy egyes miniszterek meg gazdagodjanak.

Belgrád, június 26. A Wreme a görögországi eseményekkel kap-

esolatban így ír:

— Ha az új áramlat, amelynek jelszava, hogy a Jugoszláviával való tárgyalások Görögország meg alázását jelelik, állandósul, akkor ez természetesen a tárgyalások nyílt megszakítását és Görögország teljes izolálását vonja maga után.

Belgrád, június 26. A Pravda-nak jelentik Bukarestből, hogy a görög monarchisták a jelenlegi felkelőkkel semmiféle összeköttetésben nem állnak. György király és Heléne királyné Bukarestben tartózkodnak.

Nagy Vince mandátumát július 2-án tárgyalják

Budapest, június 26. A nemzetgyűlés 1. számú bíráló bizottsága július 2-án folytatólagosan tárgyalja Nagy Vince nemzetgyűlési képviselői panasszal megáradott megbízó levelét.

A Nemzeti Bank jegyforgalma.

Budapest, június 26. A Magyar Nemzeti Bank jegyforgalma a június 23-iki kimutatás szerint a június 15-iki állománnyal szemben 68.9 milliárd cskkenést mutat. A leszámítolási üzletekben az elmúlt héten 44.6 milliárd emelkedés mutatkozik. Az állami zsró számlákra 51.5 milliárd befizetés, az egyéb zsrószámokról 48.5 milliárd lemeles történt, úgy, hogy végeredményében a zsró é egyéb tartozások 3 milliárddal emelkedtek.

Szeged megbélyegezte a kormányzó elleni támadását

Szeged, június 26. Szeged városa tegnap rendes havi közgyűlésén dr. Tóth Imre indítványára elhatározta, hogy a közgyűlés megbélyegezi azokat, akik az államfő személye ellen támadásokat intéztek a törvényhatóság hódolatát táviratilag közli a kormányzóval. Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy a Bástya-utcát folytatásával a Petőfi-utcával vitéz Horthy Miklós-utcának nevezi el. A közgyűlésen a kormányzó felállva hosszasan eljelenzték a megjelent bizottsági tagok.

Caillaux beterjesztette pénzügyi javaslatát a francia kamarában.

Párisból jelentik: A kamarában ma délután Caillaux beterjesztette pénzügyi javaslatát, melyet a minisztertanács elfogadott.

A kamara és szenátus este fél 10 órákor ismét ülésre jött össze. Caillaux tervezte azt kívánja, hogy négy milliárdról öt milliárdra emeljék fel annak az előlegnek összegét, melyet a Francia Bank ad az államnak az államkincstár biztosítására.

Az állam mindent elkövet, hogy a kölcsön progresszív törlesztésű biztosítsa s a jövőben minden nyugtalanságnak elejét vegye. A kölcsönt egyedül arra használják, hogy az adósságot rendezzék és a nemzetvédelmi kötvények tulajdonosait biztosítsák az értékpapírok árhullámzása ellen.

Nekünk — mondja többek közt a javaslat — a Francia Bank bankjegyeit hat milliárddal kell felváltani és ennek megfelelően fel kell emelni azokat az előlegeket, amelyek a bank a kormánynak a legközelebbi esedékesség fedezésére fog adni.

A kormány reméli, hogy a pénzügyi tervezetében javasolt módon az állam pénzügyi helyzete 1925-ben biztosítva lesz.

Követhet, vendégülben, fővárosi követelje mindaz a Debrecen.

Reisinger szocialista képviselő és 7 bányász izgatási bűnyye a debreceni törvényszék előtt

Egy röpirat durva támadása a katolikus papság ellen — Vádoltársai ellene vallottak — A törvényszék felmentő ítéletet hozott

Reisinger Ferenc szociáldemokrata nemzetgyűlési képviselő és hét bányász ült ma a vádlottak padján a debreceni büntető törvényszék dr Serly Jenő táblabíró tanácsa előtt.

A királyi ügyészség 1924. július 9-én vádiratot adott ki ellenük, — még pedig Reisinger Ferenc 45 éves róm. kath. vallású, miskolci lakos, nős, egy gimnáziumot végzett, nemzetgyűlési képviselő, — továbbá Földi Mátyás, Marczinaskó István, Bódis Bálint, Prajfel András, Jakab József, Plachinger János és Rojkó Mátyás bányamunkások ellen. — Vádolja az ügyészség őket a Btkv. 172. szakasz 2. bekezdésébe ütköző izgatás bűntette miatt, mert 1923. évi január 14-ik napján a Perczes-bányatelepen a szociáldemokrata párt helyi csoportja által rendezett gyűlésre Reisinger Ferenc szakszervezeti titkár egy csomag körülbelül 260 darab „Bányamunkások, elvtársak!” című röpiratot magával hozott és azokat átadta Földi Mátyásnak, hogy ossza ki a munkások között.

A röpirat nagyon élesen támadja a katolikus papságot. Inkriminált kitételei főképen a következők:

„A cél szentesíti az eszközt. — A cél érdekében szabad hazudni, rágalmozni, szabad rabolni és ha kell gyilkolni, mindent szabad, ha ebből reájuk valami előny származik. Ez az elvük a harcos klerikálisoknak. Voltak idők, amikor nem titkolóztak ezzel a felfogásukkal, hanem nyíltan éltek a hatalommal. Jaj volt annak az eretneknek vagy reformátusnak, aki szembe helyezkedett velük, jaj volt azoknak, akik az ő tanításukat kétségbe merék vonni. Elbántak azokkal, mint azzal a tudóssal, aki először ki merte mondani, hogy a Föld forog. — Ezreit az embereknek égették el nyilvánosan. Ők használták a gummikereket és vonták be gummival a lovak lábát, hogy zajt ne fűssenek, ha éjjel megjelennek és elviszik áldozatukat és csak másnap tudták meg, hogy ismét eltűnt valaki.”

Ezután azt mondja a röpirat, — hogy a papság uralmában akarta tartani a népet és vagyonát, hogy magának és „elsődi társainak” kényelmes életet biztosítson.

Ezzel a kitételekkel nyomtatvány terjesztése által a munkásokot a római katolikus papi osztály és a katolikus hitfelekezet ellen gyűlöletre izgatták.

A nemzetgyűlés Reisinger Ferenc mentelmi jogát felfüggesztette és így ügyét tegnap tárgyalta a törvényszék. — Reisinger azzal védekezett, hogy a kérdéses csomagot egyáltalán nem ő vitte a bányatelepre, neki sem a csomagról, sem annak tartalmáról fogalma sem volt, a röpiratokat nem ő vitte a gyűlésre, — azok tartalmával nem azonosítja magát.

A többi vádlottak azzal védekeztek, hogy ők azt hitték, bányászszaklapot osztanak szét. A taggyűléseken mindig szokásos ilyen szaklapot szétosztani.

A bizonyítási eljárás kiegészítési iudítványképen Fényes Endre védő erre a körülményre kéri kihallgatni Holló párttitkárt, de a törvényszék elutasítja az indítványt, mert a tényállást így is meg lehet állapítani.

Ezután dr Gergics Károly ügyészi elnök terjeszti elő vádindítványát. Meggyőződése szerint Reisinger vitte Perczesre a röpiratokat, melyeknek tartalmát ismerte. — A többi vádlottak, köztük Földi Mátyás visszavonják a nyomozás so-

rán tett beismerő vallomását azzal az indokolással, hogy az ügyészség fenyegették őket. Az ő meggyőződése és tapasztalása szerint az ügyészség sohasem alkalmaz ilyen eszközöket a kihallgatásoknál.

Reisinger itt valamit közbeszól Gergics szavaira, de Serly elnök erőlyesen nyomban rendreutasítja, azzal, hogy nincs joga szólani. — Reisinger erre boesánatot kér.

Az ügyészségi elnök ezután folytatja vádbeszédét.

— Hogy a keresztényszocialista pártot a szociáldemokrata párt lehetlenné akarta tenni — ehhez az ügyészségnek és a bíróságnak semmi köze, mert ez politika. De ehhez a harchoz olyan eszközöket használtak fel, amelyekben a katolikus vallást olyan bűnökkel vádolják meg, — amelyek alkalmasak arra, hogy gyűlöletet, utálttá tegyék azok előtt, akik nem kellő kritikával olvassák azt a röpiratot. Bármely valásfelekezetről legyen is szó, a törvénybe ütközik az az ellen való izgatás.

Miután a röpiratban foglaltak ki meritik a felekezetek elleni izgatás bűntettének tényálladékat, ezért a vádirat szerint kéri a vádlottakat bűnösnek kimondani és megbüntetni.

Ezután Fényes Endre tartott hosszú védőbeszédet, melyben azt fejtegette, hogy a munkások a nyomozás során azért vallottak Reisinger ellen, mert azt hitték, hogy ő képviselő lévén, miután a mentelmi jog védi, úgy sem lehet semmi baja, ők viszont megszabadulnak a felelősség alól. Ez különben a többi vádlottakat sem terheli, hiszen nem csináltak mást, mint terjesztették a röpiratot, ez pedig nem lehet izgatás, csak kihágás, ami azért sem büntethető, mert már elévült. Ha az ügyészségnek volna igaza, akkor azokat a rikkanásokat is vád alá kellene helyezni, akik a nemrégiben elkobzott egyik lapot tudatosan titokban terjesztették. Már pedig ezeket csak kihágás miatt büntették meg.

Dr. Gergics Károly ügyészségi elnök replikázik és kijelenti, hogy a büntetőtörvénykönyv igenis megállapítja azt, hogy nyomtatvány terjesztése utján is el lehet követni izgatást. Ha a védő urnak igaza volna, mondja — akkor elég volna egy titkos nyomdát felállítani és az egész rendet fel lehetne forgatni.

Az utolsó szó jogán Reisinger is beszél, még pedig szintén meglehetősen hosszan. Az elnök nagy türelemmel hallgatja meg az ő fejtegetéseit is.

Reisinger kijelenti, hogy ő itt no héz helyzetben van, mert hiszen az ő vádoltársai neki egyuttal munkaadói is, mivel ő a szakszervezet alkalmazottja.

— Az imént illetlenséget követtem el — folytatja Reisinger. — A bíróság ahol ítélekezik, annak szent helynek kell lennie. Oda nem szabad bevenni semmiféle érzelmi mo-

mentumot. Ennek dacára egy közbeszólást kockáztattam meg az ügyész ur beszédére, amikor azt mondta, hogy nem hiszi, hogy vala mikor hajszát folytattak volna.

En abszolút jobboldalon álló szociáldemokrata vagyok. Fölöttem a független bíróság verdiktet mondott, amikor felmentett, sőt kiemelt, midőn ítélekezt, mert a kommunizmus alatt Miskolcon direktoriumi elnök voltam. En nem vagyok kapható mindenféle szélsőséges kapcabetyárokra.

Végül kijelenti, hogy az ügyészség könnyelműséget követett el a nyomozásnál és ő bennük csak bűnbakot talált. En sejtem, hogy hol készült a röpirat és kik a szerzői, de nem az én feladatam, hogy ki nyomozzam.

A többi vádlottak felszólalásai után az elnök a tárgyalást berekeszti és az ítéletkihirdetést délutánra halasztja.

Délután fél hat órakor hirdette ki Serly tanácselnök az ítéletet. A törvényszék Reisinger Ferencet felmentte.

A szellemi foglalkozásuk küldöttsége a lakások további kötöttségét kérte a pénzügyminisztertől.

A miniszter kijelentette, hogy 3 millió aranykoronát fordítanak tisztviselői lakások építésére.

Budapest, június 26. A szellemi foglalkozású középosztály lakásproblémájának megoldása ügyében ma délelőtt a képviselőházban küldöttség kereste fel Hermann Miksa egyetemi tanár vezetésével Bud János pénzügyminisztert, hogy a kormány az állami lakásépítő akciót terjessze ki olyan irányban, hogy lehetőleg kerületenként 3-4 szobás lakásokat építsenek, melyek iroda részére is alkalmasak. További kérése a küldöttségnek, hogy mindaddig, míg ilyen lakházak nem álnak kellő száman a szabad foglalkozásuk rendelkezésére, a kormány ezek lakásait ne szabaddítsa fel.

Bud János pénzügyminiszter válaszában mindenekelőtt rámutatott

Ez évben bevezetik az új pénzjegyet

Budapest, június 26. Az új pénzverdet egy fővárosi laktanyában fogják felállítani. Hír szerint ez év végéig megtörténhet az új pénzegység bevezetése.

Ismét helyszíni szemlét tartottak Lédererék lakásán

Budapest, június 26. A vizsgálóbíró ma délelőtt helyszíni szemlét tartott Lédererék lakásán, hogy megállapítsa, megfelelő-e a valószínűségnek az az állítás, hogy miután férje Kodalkával végzett, őreá tartotta piszolyát és el is sütötte. Lédererné állítása szerint ugyanis a golyó nyomának meg kell lennie az ebédő falán és az ebédő nagy asztalán is.

A „Debrecen” telefon száma 733.

Vitéz NAGY BELA SZIJGYÁRTÓ DEBRECEN Hunyadi-ucca 13.

Raktáron tart: Egyszerű írás és kocsi löszerszámolat

Ostornyeleket	Boka és térdvédőket
Izzasztókat	Bőrpuhiló
Hevedereket	Fényesítő és tisztító szereket.

MEGRENDELESEKET ÉS JAVÍTÁSOKAT SZAKSZERUEN ÉS JUTÁNYOSÁRON ESZKÖZÖL

Vitéz NAGY BELA SZIJGYÁRTÓ DEBRECEN Hunyadi-ucca 13.

nemzetgyűlési képviselőt és társait az izgatás címén ellenük emelt vád és következményei alól felmentette.

Az ítélet indokolásában, — mely aránylag rövid volt — kifejtette az elnök, hogy Reisingert azért mentette fel a törvényszék, mert ellene csak a vádoltársai vallottak, akikről pedig feltehető, hogy azért tettek terhelő vallomást, mert azt hitték, hogy ő a mentelmi jog védelme alatt amugy is büntetlen marad.

A többi vádlottat azért kellett felmenteni, mert a bűncselekmény nem igazolódott be, másrészt pedig, mert igazolási szándék hiányában bűncselekményt nem követtek el.

Érdekes megemlíteni, hogy a vádlottak egy bányász kivételével mind római katolikusok és a vád ellenük a katolikus felekezet elleni izgatás bűntette volt.

Az ítélet ellen dr. Gergics, az ügyészség elnöke felebbezést jelentett be.

arra, hogy ez a kérés nem az ő részortjához tartozik. — Kijelentette azonban, hogy a maga részéről partolja a küldöttség kérését, annál is inkább, mert az intelligenciának nemcsak a szabad pályán lévő tagjairól, hanem a tisztviselőkről, bírákról és egyetemi tanárokról — akik szintén kénytelenek redukálni lakásigényeiket — hasonlóképpen kell gondoskodni. Erre a célra több mint három millió aranykorona áll rendelkezésre.

A küldöttség köszönettel tudomásul vette a miniszter választát.

A küldöttség legközelebb dr Vass József népjóléti minisztert a miniszterelnök helyettesét fogja felkeresni, aki a minisztertanácson való elfoglaltsága miatt ma nem tudta fogadni a küldöttséget.

Százhusz diákéletny kirándulás a guti-erdőségekbe

A női felső kereskedelmi iskola ünnepe

A négy évfolyamu női felső kereskedelmi iskola mintegy 120 növendéke kedves és sokáig emlékezetes kirándulást rendezett csütörtökön Debrecen város Gutyi erdőségekbe. A jól záródó iskolai év örömetől eltelve az iskola igazgatójának Révész Vilmosnak akartak nevénapján kérés meglepetést szerezni s így készítettek elő a guti kirándulást, melyre az iskola egész tanári karát meghívták.

Tanárok és tanítványok kellemes hangulatban ültek fel csütörtök reggel a guti erdőbe vezető külön vonatra. Az erdőben a vadászok körül táborot vert az iskolai gondnok tulesett fiatal diákleánysereg és átadta magát az erdő pompás üde örömeinek. A tanárok együtt örültek a 120 diákleánnyal, akiket az ő lelkiismeretes munkájuk nevel fel az élet kulturmunkásaivá.

A pompáson izló tábori ebéd után a cserkészzenekar játéka mellett szórakozott a társaság, mely az esti órákban tért vissza a különvonaton Debrecenbe.

SPECIÁL HAJFESTŐ ÉS PARÓKAKÉSZÍTŐ
Ramminger Kőlygfodrász
Varga-utca 1. (Iparbank.)
Illatszerek nagy választékban

Vasárnap vagy hétfőn déli előtt zárnak a borbélyok?

Már évek óta huzódik és nem tud nyugvóponton találni az a kérdés, kérdés, hogy vasárnap nyitva legyen-e a borbélyműhely vagy nem?

Budapesten már évek óta zárva minden borbélyműhely az Urnak napján. A lezárt redőny némán bámul az utcára és jelzi, hogy ma szünet van. És a fővárosi ember már bele is törődött ebbe, megszokta és belátta, hogy elvégre a borbélyra is ráfér egy kis pihenő és méltányos, hogy a borbély is akkor pihenjen, amikor a többi ember, t. i. a hetedik napon, amikor a Teremtő is megnyugodott. A borbély is elmehet az Urházába, megilleti őt, de jó is, hogy elmegy, hiszen minden ember rászorul az Isten kegyelmére.

A vidéki ember azonban, hogy így mondjam, nehezebben enged ősi megszokott tempóiból. Hétköznap sok a dolga, csak vasárnap ér rá, hogy elmenjen a „szórhóhéhoz” akit nagyon szeret és kerül, de meg kívánja tőle, hogy vasárnap is rendelkezésére álljon, hiszen vasárnap az a nap, amikor úgy illik, hogy a legszebb legyen az ember. Főképpen a külsőségeken úgy megszokták már, hogy vasárnap is beülhetni a borbélyműhelybe, ahol ugyan sokat kell várni, mert rengetegen vannak, akik a barbárságot el akarják távolítani arcukról, de hát újságot is lehet olvasni (noha arra is kell várni, akár a szappanozásra), meg el is beszélgethetni, sőt akad egy jóra való honpolgár, aki elmulattatja az egész társaságot.

A debreceni borbélyok már 1922-ben elhatározták, hogy mozgalmat indít a vasárnapi munkaszünet érdekében. De a közönség úgy látszik nem volt melegegyedv — s a dolog nem vált be. És a munkaszünetet, hogy így mondjam, visszacsínálták.

A legutóbban megjelent kereskedelmi miniszteri rendelet most nagy probléma elé állítja a borbélyokat. Vasárnap, vagy hétfőn, de valamelyik nap esnie kell. Ha vasárnap borotválunk, hétfőn zárunk. Vagy megfordítva, ha vasárnap zárva, akkor hétfőn már nyitva lehet tartani.

A közönség érdeklődéssel várja, hogy járnak-e a borbélyok a legutóbbi miniszteri rendelet értelmében.

Telefonszám:
szereplés 7-29.
Kiadóhivatal 7-28.

Weisz Ferencz asztalosmester
Füredő-ut. 4. bejárat közvetlen a Margit-fürdő után.
Készít elrendelt műbútorokat egyszerű bútorkel. Üzlet és letelepedési lehetőségek, épület asztalos munkák. — Telefon 10-59.

Legszebb ebédlok, — hálók, uriszobák, bőr, goblen garnitúrák szállított árban kaphatók
SZANTONAL.
SZÍNHÁZI-ATJÁRÓ

Makulatura
papir kapható lapunk nyomdájában (volt Bika mozgószínház helyiségeiben, József kir. herc.-u. 1.)

Szivenszurta a fia feleségét, mert a fiatalasszony nem viszonozta apósa szerelmét

Borzalmas gyilkosság Biharnagybajomban — A fiatalasszony azonnal meghalt — Letartóztatták a gyilkos apóst

A nyomorék fiu és a szép fiatal leány tragikus házassága

A maga nemében párját ritkító gyilkosság tartja izgalomban a Debrecen közelében levő Biharnagybajom nagyközség lakosságát. Csütörtökön reggel Zagyva Sándor 57 éves juhász sziven szurta fiának Imrének / feleségét, a 17 esztendő Nagy Esztert.

A bestiális cselekedetnek előző nyelve hónapokra nyulik vissza. — Zagyva Imre nyolc hónappal ezelőtt feleségül vette Nagy Eszter, 17 éves, csinos, szép leányt. A leány végtelen szeretettel vette körül asszonyát, hiszen nem sok reménye lehetett arra, hogy egyáltalán asszonyt kapjon, mert a legény nyomorék, pupos volt.

Az esküvő után a fiatalok az öreg Zagyva Sándor házába költöztek és együtt laktak. Egyideig nem is volt semmi baj, teljes volt az egyetértés, de a fiatal szívű, — öreg Zagyva Sándor szemét vetett csinos menyőre és azt hitte, hogy a nyomorék fia mellett talán nem utasítja el az asszony az ő szerelmét. Nagy Eszter azonban kitért az apósa ajánlatai elől. Egy darab ideig csendesen folyt így is az élet köztük, de az öreg mind hevesebb vágyat érzett, hogy az asszonyt — kedvesévé tegye.

Nagy Eszter nem mert szólni az apósa ostromáról, hanem állandóan távolartotta magát az öregtől. Legutóbb már nem is mert otthon tartózkodni, hanem vagy a rokonainál, vagy az ismerősöknél tartózkodott és csak akkor mert hazatérni, amikor az urát is otthon tudta.

Zagyva Sándor az utóbbi napokban már nem tudott magán erőt venni és elhagyta az őrizetere bizott nyáját. Minden áron találkozni akart az asszonnyal. Közlebbi cimboráinak meg is mondta, hogy keresi Nagy Esztert és ha megtalálja, elteszi láb alól. Az asszony tudta, hogy már nem szabadulhat az öreg elől, ezért még a közös lakást is elhagyta és hol itt, hol ott bujdosott.

Tegnap, szerdán, megint egyik ismerőséhez, Szűcs Gábor odaváló gazdához ment az asszony. Itt is kufatott rára az öreg és szerencsétlenül is talált.

Nagy Eszter kint ült a tornáccon. Egyszer csak nyílik a kapu s rémülten látja, hogy az öreg Zagyva Sándor lép be. Úralkodott magán s nem futott el. Zagyva köszöntötte az asszonyt:

— Adjon Isten, lányom, régóta kereslek.
— Adjon Isten apám. Üljek le kiegészmed. Azzal befordult a szobába és székét hozott ki az apósának.

Nagy Eszter visszaült az előbbi helyére, de Zagyva állva maradt. Ott állt meg a menve mellett s amikor az leült, hozzá hajolt, pillanatok alatt kirántotta a csizmazsárából a disznóölő kést és azt markolatig beledöfte az asszony mellébe. — egyetlen szó nélkül.

A kés átváta a főteret és keresztülzurta szívet is. Nagy Eszter nagyot sikoltott és meghalt.

Zagyva Sándort rögtön lefozták és az előhívott csendőrök bekísérték a községházára, ahol letartóztatták. Széles körű vizsgálatot indítottak annak megállapítása végett, vajon mikor határozta el az reg a gyilkosságot. A csendőri nyomozás során megállapították, hogy Zagyva Sándor teljesen józan, be-

számítható állapotban követte el a gyilkosságot. Nagyon valószínűnek tartják, hogy az előre megfontoltságot is be lehet bizonyítani, mert számos tanu vallotta már eddig is, hogy előttük az öreg tett olyan kijelentést, hogy megöli az asszonyt. Ezt különben Zagyva Sándor maga is részben bevallotta.

Érdekes az öregnek a csendőrség előtti védekezése. Azt mondja, miszerint azért szurta le a menyét, mert mikor belépett Szűcs Gábor portájára s néhány szót váltott Nagy Eszterrel, az ezeket mondta neki:

— Egye meg a fene a kend csorbá száját!

Ezért ő annyira dühbe gurult — mert egészen más fogalomra számított — hogy elkezdődésben az asszonyt agyonzurta.

A csendőrség csütörtökön délben jelentette az esetet telefonon a debreceni királyi ügyészségnek, ahol az ügyet Kövendy Veress Lajos, királyi ügyésznek osztották ki. — Veress Lajos azonnal indítványt tett a vizsgálóbírósnak, Nagy Eszter holttestének felboncolására. Preineszberger Jenő dr. táblabíró, a vizsgálóbírósság vezetője, azonnal elrendelte a holttest felboncolását. E célból maga Preineszberger szállt ki a helyszínre, dr. Jáky Gyula, egyetemi tanársegéd, törvényszéki orvosszakértő társaságában. Délben fél 1 órakor utaztak el Debrecenből és délután fél 5 kor érkeztek Biharnagybajomra. Mindenekelőtt a gyilkosság színhelyére mentek. A csendőrség intézkedésére a hulla ott maradt Szűcs Gábor házában, egy csendőr őrizetében.

A még halálában is szép arcú paraszt asszony hoittestét Preineszberger vizsgálóbíró rendeletére kiszállították a temető halottas házába, ahol megejtették a boncolást.

Természetesen az egész község egyébről sem beszél, mint a borzalmas gyilkosságról. Általános a részvét nemcsak a szerencsétlen sorsu fiatal asszony iránt, de Zagyva Imre, Nagy Eszter férje iránt is, akit az apja által elkövetett gyilkosság teljesen lesújtott. A szerencsétlen nyomorék ember amugy is került a községben az embereket, mert nem akarta, hogy csufolódjanak vele, testi hibája miatt. Amióta megesküdtek, minden boldogsága a jólelkű és nagyon szép felesége volt, akit valósággal becézett. Ez a teremtés volt az egyetlen, aki nem vetette szemébe, hogy ő nyomorék. Mély keserűséggel beszél róla, hogy egyetlen ember volt, aki megbecsülte a nyomorék voltát és apja még ettől is megfosztotta őt.

Csütörtök délután a vizsgálóbíró számos tanút hallgatott ki és elrendelte, hogy az általa őrizetbe vett Zagyva Sándort a csendőrség szállítsa be a debreceni királyi ügyészségre.

Értékesítési közlöny
SZABÓ JÓZSEF Varga-utca 11. sz., Szent Anna-utca sarok KÉSZ HENCSEREK RAKTÁRON

Ülőórás üzlet
Debreczeni István
Péteri-utca 8. — javításokat vállalok

Az aradi szinigazgató inzultusa egy újságíró ellen nem tetsző kritikája miatt

Az összes erdélyi újságírók elégtételt kérnek

Arad, június 26. Fekete Mihály szinigazgató előadás közben titkára útján felszólította Farkas Ferenc hírlapírót, az Erdélyi Hírlap szinikritikusát, hogy hagyja el a nézőteret. A felszólítás oka az volt, hogy Farkas a szinigazgatónak nem tetsző szini kritikát írt a lapban. A megsértett hírlapíró a felszólításra azt válaszolta, hogy nem távozik, mert a hely felett nem Fekete, hanem a szerkesztőség rendelkezik, amelynek a város ezt a helyet kiutalta. A hírlapíró sérelmével az erdélyi és bánági írók szervezetei foglalkoztak és egy nyilatkozatban erőlyesen tiltakoztak Farkas Ferenc hírlapírót ért inzultus ellen. Az aradi újságírók szervezete határozatában kimondotta, hogy Feketétől mindaddig, amíg a támadását megfelelő elégtételt nem szolgáltat, minden támogatást megvon.

Megmérgezte magát és elment biciklizni

Csak néhány napja annak, hogy Bravda Rudolf 24 éves újságíró az Eprekerti reppülőállomáshoz nem messzire eső nyitott kutba beléngrott öngyilkossági szándéklól. Akkor sikerült kimenteni s állapota már annyira megjavult, hogy újra munkába léphetett. A szerencsétlen újságíró, aki rokkant is, tegnap újra öngyilkosságot kísérelt meg. Mielőtt a gyorsvonat érkezéséhez kimentek volna az esti lapokért, bement az egyik gyógyszerárba s ott aspirinporokat vásárolt. Majd az aspirint igen nagy adagba bevette s egy köteg újsággal együtt felült egy kerékpárra s igyekezett a város felé.

Utközben a Piac-utca 57. számú háznál az aspirin hatása jelentkezett Bradvánál, aki a Hungária-kávéház előtt a robogó biciklijéről lezuhant s kábultan esett össze, magá összezúzva. Eszméletlen állapotban a többi rikkancs-társai bevitték az egyik kapualjába, ahonnan a mentők kiszállították a belgyógyászati klinikára. Állapota nem súlyos. Tették azt adta magyarázatul, hogy mindenképpen meg akar halni, mert az élet neki nagyon kevés örömet okozott.

Romániában 16 kommunistát in kontumaciám 10 évi fegyházra ítétek

Bukarest, június 26. A hadbíró-ság tegnap tárgyalta azok a 16 kommunistának a perét, akik a nemrégiben befejeződött nagy hegy Feketétől mindaddig, amíg a sztrájkjal erőszakolták ki, hogy — szabadlában védekezhessenek, azután pedig nyomtalapul eltűntek. A bíróság valamennyi vádlottat in contumaciám 10 évi fegyházra ítélte.

Halálra ítélt nő összeesküvés miatt

Szofia, június 26. A filippoliszi hadbíró-ság összeesküvés miatt öt ember felett mondott ítéletet. Köztük egy nő halálra, másik vádlottat hosszú börtönbüntetésre ítétek. A többi vádlottakat rövidebb szabadságvesztéssel és nagyobb pénzbüntetéssel sújtották.

Debreczeni István
Kárpitos — Halköz 8. szám
Kész hencserek, diványok, mairacok, garnitúrák raktáron
Javításokat elvállalok.

Színház

A Csokonai-színház műsora:

Junius 27. Csokoljón meg! Bohózat. Rólkó József bucsufellépte.

Junius 28. Délután: Frasquita. Operette. Olesó helyárák. Este 8 órákor: Antónia, vigjáték. Olesó helyárák. A drámai személyzet bucsuja, Kardoss Géza utolsó fellépte Olesó helyárák.

Junius 29. Marica grófnő. Operette. Markovits Andor bucsufellépte.

Junius 30. Mánás Miska. Operette. Kovács Terus és Unger István bucsufellépte.

Julius 1. A postás fiú és a huga. Bohózat. A karszemélyzet jutalomjátéka.

Halasiék ünneplése.

Halasi Mariskát és Halasiné S. Etelt ünnepelte tegnap a közönség zajos ovációk közt a „Cifranymorság” előadása alatt.

Mindkettőjüket, mikor a színpadra léptek, perecekig tapsolta a közönség, felvonás után pedig elhalmozták virágajándékokkal. — Kapott ezek közt egy nagyon szép velencei öltözőtükröt, cukrot, számit s más élelmiszereket, természetesen felvirágozottan.

Számtalanszor tapsolták az ünnepeket lámpák elé felvonások után s végül a vasfüggöny előtt is meg kellett jelenniök.

BUCSUZÓ SZÍNÉSZEK.

3.

Markovits Andor.

Mosolyogva írjuk le a nevét. — Mert azok közé a színészek közé tartozik, akikről azt szokták mondani, hogy a nagy Alkotó is jókedvében teremtette őket, mindannyiunk örömeire.

Markovits Andor példányképe a született bohémnek. Csupa szív, érzékenység, csupa kedély ez a kis ember, aki csak a színpadnak él. A színpadnak, amelyre született. — Mert színészvér folydogált már elődei ereiben s azoktól örökölte nem mindennapi tehetségét. Amilyen könnyelműnek látszik, olyan mély tud lenni elgondolásaiban, művészi tervezetéseit közepett és sohasem felejttem el, mikor a „Mézeskalács” udvari bolondjának prömierje előtt nagy tiszteletudással, dobogó szívvel kért tanácsot László Gyulától, hogy a nagy, — igazán irodalom-művészeti magaslatra emelkedő tragikomikus jelenetben vajjon helyesen gondolta-e el a mondani valóját?

László Gyula pedig meghatottan mondta rá az igent. — Mert még Lászlót is meglepte a Markovits talán ösztönösen művészi érzéke a dráma terén is.

Kevés színész van, akinek anynyi szíve volna, mint ennek a kis táncos komikusnak, de olyan megépen nincs, aki jobban tisztelné és becsülné a színpadot, mint ő. Ezt akkor láttuk, mikor a „Süt a nap” előadása érdekében nemesak szívesen vállalta a cigány-klarinetos pár szavas szerepét, de a legnagyobb részletkéig művészi körültekintéssel ki is dolgozta azt.

Színésziskolát nem végzett, úgy lett színész, mint nagy híriőnk, kis társulatoknál kezdve működését. És minden sikere után hálás szívvel emlékszik meg okos tanító-mesteréről, egy kisebb színház főrendezőjéről, kinek tanítása ugyanaz volt, ami az E. Kovács Gyuláé, a legnagyobb magyar jellemszínészek egyik legkiválóbbjéé:

— Minden művészi munkát ésszel, gondolatlanul kell felépíteni, de azért a szívben kell leraknunk a fundamentumát.

Hosszu éveken keresztül játszott Debreczenben Markovits Andor.

Kedvence volt a közönségnek s elég alkalma lett volna a színpadi tulajdonsokra, a karzati közönség fokozottabb elismerésére. Hiszen olyan a szerepköre, amely szinte felbátorítja erre. De Markovits Andor — és ezt Porzolt Kálmán, Hegedűs Gyula, a színházunkban vendégszereplő fővárosi művészpártnerai elismerték — soha sem lépte túl a művészi izlés megengedett határait pedig az ő színpadi egyénisége olyan közvetlen, hogy még talán ezeket a túltemperált ötleteket, kilengéseket is megbocsájtotta volna neki: finomabb izlésű publikum is.

Nem csodálkozunk rajta, hogy a fővárosi operett-színpadok vezetőségének figyelme Markovits felé irányult. A „Kék mazur” Mukijában, az „Ezüst sirály” japán márkijában, a „Hamburgi menyasszony” udvarmestereiben, a „Stambul rózsája” Flóriánjában, a „Bajadér” Napoleonjában, a „Gyere herózsám” Tapin-jában, a „Szegény juhászlegény” bárgyu Józsiájában maradéktalanul tökéletes alakításokat produkált.

Hétfőn este új szerepben, a „Marica grófnő” Báró Zsupánjában bucsuzik a közönségtől. Többet felesleges is mondanunk. Aki kellőképpen tudja értékelni Markovits talentumát, az ugy is ott lesz, hivogatás nélkül a színházban.

Sz. Z.

Mikor a pilóta eltéveszti a házszámot

A debreceni repülőgép a nagy kő miatt nem találta meg az epreskertit legelőt s a vagonnyár mellett szállt le

Az elmúlt napok egyikén, a reggeli órákban Debreczenbe érkező repülőgép nem a Budapest, Miskolc-Debreczen, Budapest közötti útvonalon járó pilóta vezette, hanem az expressz egy másik pilótája, aki még nem járt Debreczenben. A repülőgépet vezető pilóta először járt ezen az uton és így nem tudta magát tájékoztatni. Ehez nagymértékben hozzájárult a város beborított vastag ködfelhő is. Így nem tudván tájékozódni, az epreskerti reptér helyett a MAV gépjavító műhely előtti térségen szállt le.

A kora reggeli órákban járókélők a szokatlan helyre való le-

szállásból azt következtették, hogy a város fölé érkező repülőgép motor-defektust kapott s azért kényszerült lezállani. Pedig nem történt semmi baj, csupán a pilóta tévesztette el a házszámot.

Természetesen ez a repülő forgalomban zavart egyáltalában nem okozott, mert a kiemendényeket a gépjavító műhely előtti térségen a pilóta átadta megbízható egyéneknek, akik rendeltetési helyükre juttatták.

Tegnap azonban a repülőgép már a rendes időben, a rendes helyen szállt le és azt Ujváry pilóta vezette.

Néhány nap múlva néptelen lesz a hortobágyi legelő

Az 1863. évi katasztrófális aszály idején is behajtották az erdőkebea gulyákat — Két hét múlva újra viruló lesz a hortobágyi legelő

Az erdei legeltető cédulák kiadását már tegnap megkezdte a városi számvevőség. Rendkívül sokan vannak igénybe a kényszerűen kivételes kedvezményt, ami legjobban beszél arról, hogy mennyire sürgős volt az erdők felszabadítása. A hortobágyon alig is fog szarvasmarha maradni, csupán azok a gazdák nem váltanak erdei legeltető cédulát, akik nem tudják fizetni vagy a jószágszám csekély-sége miatt nem tartják kifizetőnek külön gulyás tartását. A hortobágyi legelőről az erdőbe szoruló szarvasmarhák ugyanis nem állíthatók gulyába össze, hanem minden jószágtulajdonos külön tartozik őriztetni a maga jószágát.

Különböző informálnak bennünket, hogy az esőre fordult idő könnyen fordulatot hozhat a legeltetés kérdésében. A mostani egészen őszies jellegű kitartó esőzés rendkívül sok nedvességet juttat vissza a télen át kiszáradt talajba. Annál hasznosabb ez az eső a Hortobágyon, mivel a gulyák már nem legelnek ott s így a puha, lágy talajba nem tapossák be a fügyökeket. Ha ez a mostani borus, esős idő legalább egy hétig fog tartani, a legeletlen hortobágyi rét rendkívül sokat fejlődik, úgy hogy például egy rákövetkező napsütéses hét helyrehozza a tél és tavasz min-

A legszebb fürdőelkek legolcsóbban
Havas harisnyáruházában
 szerezhettek be BADOLOS-UTCA 1., (Tisza-palota.)
 Fürdőruhák, dresszek, fürdőköpenyek és flottiranyagok óriási választékban. Mű seiyem harisnyák minden színben 39 ezer koronáért újra kaphatók.

A színházi iroda jelentése:

Rólkó József ma tartja bucsuját „Csokoljón meg” francia bohózat Boucatel szerepében. A közkedvelt művész, kit a debreceni közönség egyénileg is kegyébe fogadott és aki számtalan kabinet alakításával gyönyörködtette a közönséget, — mint hírlík, — nagy ovációkban fog részélni, melyek feledhetlenné fogják tenni Debreczenben eltöltött éveit.

Frasquita, Lelőr legújabb sláger operettje, olesó, délutáni helyárákkal, az eredeti szereposztásban — vasárnap délután.

Bordy Bella vasárnap délután is táncolja a Ballet-egyveleget, Frasquita, operett újdonság előadásán. Kovács Terus és Kardoss Géza mulaj vaárnap este Magyarí kíséretével az Antónia előadásán.

A mozgószínházak műsora:

Vígyszínház: Két rész egy előadásban. A farini cirkusz tigrise, filmregény 2 részben 10 felvonásban. I. rész: A gyanyu karmaiban. II. rész: Az anya szíve. Kiváló kísérés: Mai dáma, egy nő kalandja 3 felvonásban.

Uránia: A kétarcu mandarin. Kalandor történet 6 felvonásban. Kettős főszerepben Owen Moore. Kísérés: Hivatlan vendég, burleszk Meteorban vasárnap „A brooklyn árva”, amerikai attrakció. — Bessí Love-vel a főszerepben. Előadások 8 órától.

den mulasztását. Ebben az esetben két hét múlva az erdőből vissza hajthatók lesznek a gulyák a hortobágyi legelőre.

Erdekes megemlíteni, hogy a katasztrófális 1863 évi nagy alföldi aszály idején szintén behajtották az erdőkebea hortobágyi gulyákat. Az akkori erdőmester erősen ellenzte ezt, de a polgármester — mint dr. Magos György most — azt az álláspontot képviselte, hogy sokkal fontosabb az állattenyésztést és számos kis existenciát megmenteni a bukástól, mint az erdő, amugy sem sok hasznot hajtó apró bokrait kimélni. — A nagy aszály óta még csak egyszer került sor az erdei legeltetésre, a 80-as években.

Az ideai szárazság mérvére lekezelatásabban világít rá az a körülmény, hogy Békés Gyula földbírtokosnak négy szarvasmarhája az éhség miatt elpusztult.

Beiratások a ref. főgimnáziumba

Az V. osztály az intézet saját növendékeivel már megtelt

A debreceni református gimnázium I. osztályába az előjegyzések osztály-, születési és újraoltási bizonyítványok előmutatása mellett július hó 1—2. napján történnék; 60-nál több tanulót egy osztályba, tehát az I. a) és b) osztályba 120-nál többet előjegyezni nem lehet. Aki később jelentkezik, föl nem vehető, de július hó 1-énél előbb sem fogad el jelentkezéseket az igazgatóság. A II—VIII. osztályba előjegyzések nem történnék, csak beiratkozások, amennyiben az osztályok 60-as létszáma megengedi. ez évi szeptember 1—5 a protestánsok és 5—8 napjain a más vallásúak.

Tandij, internátusi s tápintezeti kedvezményekért f. évi augusztus 1-ig kell folyamodni, osztály- és hiteles szegénységi bizonyítványok esatolásával. A kérvények a tanári karhoz inézendők s az igazgatósághoz adandók be. Az első osztályba lépők közül csak azok fo-lyamodhatnak, akik július 1—2-án előjegyeztek.

A jövő évi iskolai díjak, amik azonban még változhatnak, a következők: tandij protestánsoknak 20, más vallásúaknak 40, internátusi díj I. fokón 50, II. fokón 10, III. fokón 5, tápintezeti díj I. fokón 180, II. fokón 120, III. fokón 60, IV. fokón 20 aranykorona. — Ezekén kívül vannak még mellékdíjak is. A tandij, internátusi és mellékdíjak félévenként, a tápintezeti díjak negyedévenként előre fizetendők. A debreceni ref. gimnázium humángimnázium, tehát az itt tanulók valamenyen latint, görögöt és német nyelvet kötelesek tanulni. Görögpótló tárgyak többé nem tanítanak, csak azoknak, akik 1924 szeptember hó előtt léptek az V. osztályba.

Miután az V. osztály létszáma már az intézet saját növendékeivel nemeakhogy betelt, de még ki is maradtak közülök többben, ebbe az osztályba más intézetből jövő tanulókat egyáltalában nem lehet többé felvenni. Az intézetben még most a magánvizsgálatok folyának, melyeknek végeztével a tanév be-
 zárul.

Rankay Gyula NIVO kölcsönkönyvtára könyv- és újságolvasó terem
 Debreczen, Csapó-utca 11. (az udvarban.)
 Ut művekben Debreczen legzárabb könyvtára. Minden ut és minden régi jó könyv. Előfizetés havi 30.000, biztosíték 50.000 K.

Kávéházban, vendéglőben, fodrásznál követelje mindég a Debreczent.

Hírek

— *Milyen idő várható?* Hazánkban az idő ismét borult és sok helyütt esős lett. Egyes helyeken a csapadék mennyisége 10 mm-en felül van: így Mohácsen 20, Komlósd 16, Siófok 15, Vásárosnamény 13 mm. A hőmérséklet a normális mértéken alul maradt. Jólát: Vél tozékony, szeles, hűvös idő várható, még sok helyütt esővel.

— *Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a református templomokban.* Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Révész Imre, délután 5 órakor Keresztury József. — Kosuth utcai templomban délelőtt 10 órakor Zámory Sándor, délután 5 órakor Baja Mihály. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 3 órakor Peleskey Sándor. — Ispótyai templomban délelőtt 10 órakor Sipos Imre, délután 3 órakor Szakolczay Bertalan. — Homokkerői imaházban délelőtt 10 órakor Uray Sándor. — Szegényházban délelőtt 10 órakor theologus. — Nyilas-telepen délután 4 órakor theologus. — Tanyán, Szepesen: Kovács János. — Vasárnapi iskola délelőtt fél 9 órakor: Diakonissza Otthonban, Miklós utca, Pacsirta utca, Leány utca, Csonka utca és Vigkedvői Mihály utcai iskolában; délelőtt 9 órakor: Jókai utca 50. szám alatt, Nyilas-telepi iskolában, a Dóczy intézetben és a Széchenyi utca 4. szám alatti parochián; délelőtt 10 órakor a Homokkerői iskolában; délelőtt 11 órakor a Fűvészkert utcai iskolában és délután fél 3 órakor a Nyulas barakban. — A Konfirmált Leányok Szövetségeinek összejövetele vasárnap délután fél 4 órakor Ispótyai-telep 9. szám alatt tartatik. Ugyanott 5 óráig felnőtteknek biblia óra. — A Kálvinisták Templomegyesülete Vegyes Énekkara tanulási óráit hetenként hétfőn és esütörtökön tartja 6-7-ig a Tanító Otthonban (Egyházi hivatal udvarán, kereszt-épület). Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy. Vagyonjárban szombaton délután 3 órakor prédikál Uray Sándor. — *Az evang. templomban az istentiszteletet* j. hó 28-án, vasárnap délelőtt 10 órakor Farkas Győző lelkész végzi. — Julius 1-3-án beiratások.

— *Angol vendégek Debrecenben.* Mac Melland angol konzul és Ed Brongthon, az utlevél ellenőrzési osztály vezetője, szombaton délután a budapesti gyorsvonattal Debrecenbe érkeznek. Az angol vendégek Debrecen városát, a Tisza István Tudományegyetemet és a Hortobágyot kívánják megtekinteni.

— *A katolicizmus terjedése Ausztráliában.* Az Eszperantó Hír szolgálat jelenti, hogy a katolicizmus ausztráliai térhódításáról számol be az a statisztika, mely szerint 1830-ban csak egy katolikus pap él Ausztráliában, míg ma 9 érsek, 6 püspök, 1.200.000 hívő, 2200 templom és 1500 pap létezik.

— *Érdekes családi öröm érte* tegnap özvegy Keresztes Antalné debreceni lakost. Ez és ugyanazon órában értesítették táviratilag öt és családját, hogy fiát: Keresztes Istvánt, Debrecen sz. kir. város alszámvevőjét, jogi doktorrá avatták a budapesti egyetemen s ugyanakkor másik fia: Keresztes Ernő, a mérnöki vizsgát sikeresen kiállotta.

— *Művelődés lapunkban.*

A Déri-muzeum építéséhez még augusztus hóban hozzálognak és a tél beállta előtt tető alá hozzák az épületet

Értekezlet dr. Magoss György polgármesternél — Augusztusban rendkívüli közgyűlést hívnak össze a versenytárgyalás elbírálására

A legutóbbi városi közgyűlés dr. Magoss György polgármester kezdeményezésére elhatározta, hogy a Déri-muzeumot felépítteti. — A városi tanács ugyanakkor kérte Györgyi Dénes és Münnich Aladár műépítészeket, a muzeumi épület tervezőit, hogy a részletes terveket juttassák el a versenytárgyalás kiírása céljából.

Münnich Aladár műépítész a tegnapi nap folyamán személyesen érkezett Debrecenbe s magával hozta az építési munkálat teljes részletes kidolgozását, úgy, amint azt egy versenytárgyalás kiírása megkívánja.

Tegnap este 6-7 óra között dr. Magoss György polgármester hivatalos helyiségében értekezlet volt, melyen részt vettek a polgármesteren és Münnich Aladár műépítész-

szen kívül dr. Csűrös Ferenc kulturatanácsnok, Kalenda Lóránt műszaki tanácsos s Zoltay Lajos muzeumigazgató. Az értekezleten megbeszéltek a részletes terveket és a versenytárgyalás feltételeit, melyeket még a napokban kiírnak. Az értekezlet megállapodott abban is, hogy augusztus első felében minden körülmények között rendkívüli közgyűlést hívnak össze, hogy a versenytárgyalásra beérkező ajánlatok felett idejében döntsessenek.

Igy tehát a város törvényhatósági bizottsága még augusztus első felében kiadja a muzeum felépítésére a megbízást. A vállalkozó építő cég tartozik azonnal, még augusztus hóban megkezdeni az építést, úgy, hogy a szép muzeumpalota még a tél beállta előtt mindenestre tető alá kerüljön.

Ma érkeznek Debrecenbe

a vasárnapi uszóverseny résztvevői

Ünnepélyes fogadtatás az állomáson

A Debreceni Uszók Egyesülete tudvalevőleg a vasárnapi Nagyerdei uszoda avató versenyére az ország legjobb buszjait hívta meg. A 178 tagot számláló kiváló reprezentáns gárda ma már meg is érkezik. Délután 2 órakor a budapesti vonattal érkezik a Békéscsabai Atlétikai Klub 10 versenyzője Achim Károly elnök kíséretében, akiket Medvegy Elemér alelnök és Aczél Imre főtitkár fogadnak. Ugyanakkor délután fél 5-kor érkeznek a külföld előtti is elismert Egri Move Sport Egylet 17 tagu gárdája Bárány Géza elnök kíséretében, akiknek a fogadására Vértess Sándor,

Vértess Lajos elnök, Eröss Sándor alelnök jelennek meg a pályaudvaron. Ugyanezzel a vonattal érkezik a nem kis klasszist képviselő Egri Torna Egylet 10 versenyzője is. A Nemzeti Sport Club versenyzői Kárpáti Nándor kíséretében és a Győri Hungária Sport Egylet versenyzői az esti gyorsvonattal érkeznek. Vasárnap délbe érkeznek Pestről a Műegyetemi Atlétikai Futball Klub versenyzői. Végül Nyiregyházáról a Tokaji Sport Egylet uszói, valamint a Nyiregyházi TVE 12 versenyzője egészítik ki a pompás gárdát.

A városi főügyész 92 engedély nélkül építkező ellen kihágási eljárást indított

A régi téglavetőtelep sorsa kritikus fordulat előtt

Többször megírta már a „Debrecen”, hogy a régi téglavető-telepen egész sereg kislakást építettek fel szegény emberek. — A lakások többnyire kezdetleges kunyhók, — melyeknek felépítésére a letelepedők elfelejtettek engedélyt kérni. Egész kis városrész keletkezett így észrevétlenül s a telepek ma már korszmája és fűszeresboltja is van.

A városi hatóság közegészségügyi és közrendészeti szempontból véget akar vetni az engedély nélküli építkezéseknek, sőt egyik határozatában arra kötelezte az engedély nélküli építeteket, hogy épületeiket bontsák le. A kitűzött határidő eltelt s a kötelezettek semmi jelt sem tanúsítottak a rendelet teljesítésére.

Ezekután a városi tanács arra utasította a főügyészt, hogy indítsa meg a kihágási eljárást a renitens ház-okkupálók ellen. Dr. Miszty Károly főügyész eddig 92 keresetet adott be, melyek az illetékes fórum előtt most vannak tárgyalás alatt.

— *Halálozás.* — Molnár Ferencné Bük Erzsébet ref. 42 éves, Nyiregyházi Erzsébet ref. 10 hónapos, Onessay-u. 32. — Némethi Gábor ref. 63 éves, Salétrom-u. 25. — Szilágyi János ref. 1 hónapos, Fancsika 92. Szabó Erzsébet Mária ref. 6 hónapos, Rakovszky-u. 32. — Kovács Teréz rk. 46 éves, Simonffy-u. 19. — Pardán Mária gk. 16 éves, Hajdudorog. — Urszman József gk 18 éves, Ilye. — Galgóczy Zoltán Lajos ref. 3 hónapos, Gólya-u. 4.

— *A Romániába exportáló cégek figyelmébe.* A kamara közli érdekességével, hogy f. évi augusztus hó 15-től szeptember 30-ig Kisinevben (Chisianu) kiállítás és mintavásár lesz. — Aki e vásár iránt érdeklődik, 9634. számra hivatkozva a kamarában prospektust kaphat. — Kereskedelmi és iparkamara elnöksége.

Dr. Magoss György polgármester hétfőn hat heti szabadságra megy.

Dr. Magoss György polgármester június hó 29-én kezdi meg ez évi, hat hétre terjedő szabadságát. A polgármester már hétfőn elutazik Debrecenből, először Balatonföldvárra, majd onnan pedig Karlsbadba — gyógykezeltetés végett, Távolléte alatt dr. Vargha Elemér tb. főjegyző helyettesíti. A polgármester úgy osztja be szabadságát, hogy az augusztusi közgyűlésre — melynek tárgysorozatán szerepel többek között a Déri-muzeum felépítésének ügye is — itthon lehessen.

— *Születések.* Gelbermann Emil kereskedő, leány Anna Katalin, — Wirker Károly sütősegéd, fiu halva született, — Szabó János npsz., fiu János, — Oláh János szerelőmester, leány Piroška, — B. Tóth Antal fűtő, leány Mária, — Nagy Lajos cipészsegéd, fiu Imre Sándor, — Tóth János vasesztergályos, leány Erzsébet.

— *Meghívó.* A debreceni Kálvinisták Templomegyesületének tagjait 1925. év június hó 28-án d. e 11 órakor az egyház tanácstermében tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívjuk. Tárgy: 1. Az 1924. évi számadás. 2. Az 1925. évi költségvetés. 3. A szakosztályok jelentése az 1924. évről. 4. A titkári állás betöltése 5. Esetleges indítványok. Debrecen, 1925 június 23. — Dr. Baltazár Dezső püspök, Nagy József főgondnok.

— *Női filckalapa* fehérben 130 ezer, színesben 120 ezer koronáért kiváló finom minőségben és divatos formákban a Kalapüzemben. — Piac-u. 9.

— *Ablakok minden nagyságban gyári árban kaphatók. Blatiner ablakgyár, Szív-utca 14.*

— *Vadászterületek tulajdonosai és bérlői figyelmébe.* A m. kir. földművelésügyi miniszter urnak 84550/1925. II. A. zámú körrendelete alapján felhívom Debrecen sz. kir. város törvényhatósága területén levő vadászterületek tulajdonosait és bérlőit annak bejelentésére, hogy a nyul- és fácánállományuk kivánaos vérfrissítése és szaporítása céljából ivarany szerint megjelölve, értékmegtérítés mellett nevezett vadfajokból mily mennyiségre volna szükség? Az adatokra egyelőre csupán tájékozódás végett van szükség, de amennyiben a jelzet célra élővad juttatásának lehetősége lesz, a darabonkénti ellenérték a szállítási költségeken kívül 10-15 aranykorona körül fog mozogni. Debrecen, 1925 június 25. — Dr. Magoss György polgármester.

— *Női filckalapak átalakítása* 40.000 korona a Kalapüzemben, Piac-utca 9.

— *Rendőri hírek.* Szarka Ferenc, aki a nagyerdei építkezéseknél dolgozott, tegnap panaszt tett a rendőrségen, hogy munka közben őt a társai, a közöttük keletkezett szóvita hevében alapáttal leütötték. A feljelentés alapján a rendőrség a nyomozást megindította. — Tegnap a jéggyár autója véletlenségből neki szaladt Szalkai Sándorné, Dégenfeld-téri árusnak, aki emiatt feljelentést tett a rendőrségen. — Most azt kutatják, hogy ezért kit terhel a felelősség. — A rendőrségen feljelentést tett Kovács József pallagi földműves, hogy a Csapó utca 40-50. számú házak között ismeretlen tettes zsebéből klopja erszényét, a benne levő két és fél millió korona készpénzével együtt. Nyomozás indult a zsebtolvaj ellen.

— Elhunyt műszaki főtanácsos. Mint részvétellel értesülünk, Matejovszky Szaniszló, műszaki főtanácsos, aki a debreceni Üzletvezetőségnél teljesített évtizedek óta szolgálatot, tegnap virradóra, 60 éves korában meghalt. A kiváló szak-képzettségű, általános népszerűségben állott főtanácsost neje: Stanczel Irma s három gyermeke, valamint kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése vasárnap délelőtt 5 órakor lesz a Szentanna utcai temető kápolnájából.

— Utódn talált tárgyak. Az éjszaka a Csapó utca 56. számú ház előtt kincstári táskát, a 66. szám előtt pedig üres rizskásás zsákot találtak. Igazolt tulajdonosok átvehetik a rendőrség I. emeleti, 67. számú helyiségében.

— Lezuhant az eperfáról. Melha Györgyné Fülöp-utca 13. szám alatt lakosként tegnap eperfalevél ért. A levelekért Melháné felmászott az egyik eperfára, azonban lezuhant mintegy 4 méter magasságból és súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők kiszállították a belgyógyászati klinikára. Állapota súlyos.

— A nagylétei tojásdiktátor a törvényszék előtt. A kir. ügyészség árdírártás miatt vád alá helyezte Grünbaum József gazdag nagylétei tojáskereskedőt, mert a piacon nagy diktálta az árakat, hogy a tojás 400 koronáról 550 koronára szelődött fel. Ezzel tette lehetővé, hogy a gyengébb tőkeerejű cégek egyáltalán nem tudták vásárolni. Az ügyet tegnap tárgyalta a törvényszék és a tanúkihallgatások után büntetésnek mondta ki Grünbaum Józsefet árdírártás vétségében és ezért 1.200.000 korona pénzbüntetésre ítélte. A felek megnyugodtak.

— Esverentő levélpapír kapható. Keszthely és Kronovitz papírgyárlatában Szent Anna-utca 2.

x Mit hirdet az ingóságkövetítő. (Hatvan-u. 1. ref. püspöki béraplota, az udvarban. Telefon: 11-99.) Bármilyen szükségletet a legolcsóbban és egy helyen az Ingóságkövetítőben szerezheti be. Heti vagy havi részletfizetésre is adunk: gyermekkoosikat, gyermek ágyakat, — egész és félhálókat, asztalokat, székeket, ágyakat, díványokat, tükröket, mosdókat, villanycsillárokat, petróleumlámpákat, inga-, fali-, ébresztőórákat, művészi festményeket, szentképeket, Kalvinszobrokat, vásznakat, paplanokat, férfi- és női ruhákat, cipőket, futószőnyegeket, csipkefüggönyöket, bölesőket, asztalpórokat és mindenféle ingóságot. Páratlan alkalmi vételék: teniszrakettek, ebédlőszékek bőrhuzzattal, 8—10 lóerős dinamó, antik vitrinek, komótok, porcellánok, — könyvtáraknak, könyvoszrokat, antik órák, Schöber-ágyak, gyölyörü virágseróptartók, virágállványok, hat személyes étkezőasztalok, valódi duplaerős zsinai tányérok és mindenféle ingóságok. Keresünk megvételre férfi ruhákat, butorokat, szalonokat, varrógépeket és — mindenféle ingóságokat. A világhíró amerikai Underwood-írógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságkövetítőnél.

NYILT-TER.*
Olcsó hét. Férfi felöltő 890.000 kor. Kétféleképpen használható bőrkabát részletfizetésre is. Tegdes, Péterfia-u. 42.
A „Debrecen” telefon száma 789.

Sport

A DKASE Derecskén és Ujfehértón

A DKASE vasárnap a következő kombinált csapatral megy Ujfehértó, illetve Derecskére:

Derecskére: Soltészki, Jakab, Zamecsnik, Lechner, Gömöri, Székely, Tóth, Engel, Kohn M., Dávid, Schwartz, Hevesi.

Ujfehértóra: Fehér, Király, Kerecsi I., Kerecsi II., Sréter, Grünmann, Sajthy, Belucht, Mermellstein I., Varga, Sarok, Mermellstein II.

A fent kijelölt játékosok 2 órára a Nagy állomásnál legyenek kint.

DTE értekezlet és tréning

A DTE futball szakosztályának vezetősége ma délután fél 6 órakor a Gambirinusban értekezletet tart.

A DTE ifjúsági és törpe csapata ma délután 3 órakor tréninget tart.

TUZSDE

Az aranykorona árfolyama, a dollár pénzkurzusán számítva — 14380 papirkorona.

Szilárd az értéktőzsde.

A mai tőzsdén élénk forgalom és szilárd irányzat uralkodott. A piac javulásához nagy mértékben hozzájárult a külföldi tőzsdék jobb megítélése. Az irányzat mind végig szilárd volt és a bizakodó hangulatban a kontremín fedezései is siettették az árfolyamok javulását. Általában a legmagasabb árfolyamok a tőzsdeidő második felében kerültek felszínre.

Az utótőzsdén az irányzat változatlanul szilárd, a vételkedv emelkedik.

Terménytőzsde.

Az irányzat ma buzában tartott, zabban és tengerien gyengébb volt — rozsban szilárdabb. A forgalom csendes.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 515—520, egyéb 513—518, 78 kilós tiszavidéki 524—530, egyéb 522—528; rozs 405—410; tak. árpa 320—330; zab 495—510; tengeri 312—315; korpá 250—255.

Zürichi zárlat.

Páris 2350, London 2503, Newyork 515, Brüsszel 2365, Milanó 1880, Berlin 122 ötnyelcad, Bécs 72.55 fél, Prága 1525, Budapest 72.25, Bukarest 238.

Ferencvárosi sertésvásár.

Nyíltvásári maradvány 386, érkezett 687, eladva 104. Zártvásáron eladtak 23 sertést. Árak: fiatal könnyű 17—18, nehéz 20—21.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a deviza árfolyamokról.

Darab	Állár	Állár
Dollár	70470 K	71250 K
Angol font	345000 K	347000 K
Hollandi forint	28125 K	28435 K
Francia frank	3282 K	3306 K
Svájci frank	13780 K	13860 K
Léva	501 K	509 K
Cseh korona	2095 K	2117 K
Lira	2595 K	2618 K
Lej	330 K	332 K
Dinár	1200 K	1231 K
100 n. márká	16780 K	16980 K
Lenyel márká	13430	13580
Osztrák korona	9995	10065

Magyar Nemzeti Bank

Legfinomabb kencébe tört olajfesték, zománcok és lakkok nagy raktára
CSEPLESRE
Kenő- és Hengerolaj, Benzin, Tolvette és Kocsikenőcs
Legolcsóbban kapható a
BERGER-féle
festéküzletben Debrecen, Csapó-u. 10

LEGIZEBB ~ LEGOLCSÓBB ~ LEGJOBB
FÉRFIRUKA SZÖVETEK
FELMÉRÉS BEZÁRÁS (Május 27. sz.) SZEREZTÉSEK EL

A nagyérdemű közönséget tiszteltem értesítem, hogy a Kansz. temetkezési vállalatotól megváltam és saját
temetkezési vállalatot
alapítottam. Előzékeny kiszolgálás és olcsó árak mellett temetéseket elvállalok.
A nagyérdemű közönség pártfogását kéri
Telefon **Jancsó Kálmán**
10-35. asztalosáru és fakoporsó-gyára.
Telep és felvevő iroda: Debrecen, Bérczi-utca 3. szám

szénsavval telített
Eva vizet igyunk
Üdít — frissít
Megrendelhető:
Márkus Jenő Halván-u. 22. Telefon 17.

Festéket
Fadiólakot, brunotini, terpentin, fírnisz, zománclakot és minden színű porfestéket kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat
STERN
festéküzletben Piac ucca 10. Bükvári szemben.

Mindenféle butorokat !!
ajtókat, befelénylő és ki-benyilő ablakokat, gyermek sportkoszkat stb. mélyen leszállított gyárláron raktáron tartok. — Megrendeléseket igen jutányos árban és **előnyös fizetési feltételek mellett vállalok**
Jancsó Kálmán
asztalosáru-gyára
Debrecen, Simonyi-ut-Bérczi-u. 3.
Telefon 10—35.

„Méliusz”
könyvkereskedés
könyvújdonsággal
DUMAS:
Madame Dubarry bukása. Alapár 6—
HUGÓVIKTOR:
Nyomorultak I—IV. Alapár 10—
GÁRDONYI G.:
Két menyasszony Alapár 7—
Aggy Isten Biri " 7—
A kürt " 8—
Te Berkenye " 7—
MAROCZY A.:
A sakk Alapár 8—
MOLY T.:
A báró lelle Alapár 7—
BRAMSTOKER:
Karnevál Alapár 4—
Drakula " 8—
Szorzószám 7000 + 5%
Telefon 2—70.

Árverési hirdetmény.
376—1925. ügyszám alatt felvett jegyzőkönyvem alapján közhírré teszem, hogy az Alföldi Takarékpénztárnak Debrecenben Pesti-utca 2. szám alatt levő raktárában 1925. évi július hó 3. (harmadik) napján, pénteken délután 4 órakor kézzillogba adó terhére és veszélyére közbenjöttöm mellett megartandó nyilvános árverésen egy britliáns nyakék és egy üvegezett hintó a helyszínen közlendő kikiáltási árban, de szükség esetén azon alól is a legtöbbet ígérőnek a vételár, vételi illeték és fénytüzési adó azonnali készpénzben való lefizetése ellenében a K. T. 306. §-a alapján el fog adni.
Debrecen, 1925. évi július hó 25. napján.
Dr. Lintner Sándor
kir. közjegyző.

Felkötő szerkesztő: PÁLFI JÓZSEF
Kedja a T. H. könyv- és papírközlő vállalat
Nyomatott a Tiszántúli Művelődési és Szórakoztató Társulatnál

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért leold a Debreczen, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedüs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szó 800 korona — Vastagbetűvel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

Férfi box 200.000, női fél 180.000
Fejelés férfi 100.000 női 90.000, tal palás 25-30.000. Fábrián, Rakovszky-utca 38.

Márványmozgató, cementlapok, betonárak, sarkóvok minden fajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Működgyárnál. Fűrdő-u. 2. — Telefon 10-93.

Tűzifa vagonjételeben és aprítva legolcsóbban beszerezhető Erdélyi Tűzifabehozatalnál. Fűrdő u. 2. Telefon 10-93.

389

Rikkancsok

magas fizetéssel

felvételnek lapunk kiadóhivatalában

389

Van szerencsém az igen tisztelt hölgyközönségnek szíves figyelmét felhívni, hogy nőikalap üzletemet áthelyeztem Arany János-utca 37. számú házamba. Kérve további szíves pártfogását, tisztelettel Jungreis Mari. F30

A Csolnákázónál kellemes szórakozást talál, hideg ételek, frissen csapoltt sör, cigány zene, Tisztelettel a vendéglős. 450

Téher és színes file kalapok olcsón szerezhetők be Matta Anna Csemete-u. 10. 378

Két középiskolai tanuló a jövő tanévre teljes ellátásra elfogad Fejér, Erzsébet- és Boldogfalva-utca sarok. 487

Vámhátsági téglák és eszerép Tóth és Sebestyén építészek téglagyárából kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József Zöldfa-u. 8. sz.

EGY SZOBA KONYHAS

Lakást

azonnalra keresek. — Cim a kiadóban.

Értesítés. Szabászati és varrási tanításom július 1-én megkezdem, tanulni óhajtókat kérem. Bármi munkát elfogadok. üzv. Halászné női szabó Faragó-u. 18. 501.

Költőnőket ingatlanra bekebelezéssel leggyorabban, legjutányosabban folyósítat Közvetítő Bank Piac-u. 42. 505

Jól és olcsón dolgozik Csonka József férfi szabó. Huszár féle koresma mellett Homokkert u. 33. Munkár öltöny 200.000 főt feljebb. Munkás nadrág 50-80.000-ig. Utcai öltöny 400 ezer koronától 600 ezer koronáig. 506.

Mosni, vasalni házhöz megyek Varga-u. 8. F299.

LAKÁS, ÜZLET

Üzlet, azonnal kiadó. Rákóczy-u. 8.sz. alatt. H219

Butorozott szoba, különbejáratu, július 1-re kiadó. Szentanna-u.29. H231

Különbejáratu butorozott szoba kiadó Széchenyi-u. 15. emelet. 477

Légtűtéses különbejáratu, egy-másba nyíló két elegánsan butorozott szoba, törvényszék mellett irodának, azonnalra kiadó. Cim a kiadóban. 495

Egy szoba, konyha kiadó. Azonnal. Cim a kiadóban. F293

Butorozott szoba. központban. garzonnak, olcsón kiadó Hüvelyes utca 6. 513

Lakást takarításért adok gyermektelen házaspárnak. Szalongszobák eladó. Darabos 7. H236

Háromszobás lakást keresek azonnalra lépéssel, dr. Várady-Szabó Kosuth 9. H238

Nagyerdőn pár lépésnyire villamos megállótól és az új strandfürdőtől, lakás nyárára kiadó. Cim a kiadóban. H237

Aranyos ezüstöt, briliánsat, hamis fogat legmagasabb árban veszek
STEINER MINALY Hatvan-u. 2. l. em.

Kétszemélyes utcaj futorozott szoba kiadó. Thaly Kálmán utca 3 sz. H237

Különbejáratu utcai butorozott szoba kiadó Rákóczy-u. 62. 499

Különbejáratu butorozott szoba július 1-re kiadó. Verfőcsey 11. 510

Keresek 3 szobás azonnali beköltözhető lakást. Telefon 586. 517.

Szakoszerű úszástanítás

legolcsóbban

Belvárosi fürdőben, Pásti-u. 8.

Gyermekek részére is a legolcsóbb fürdő.

Egyszerűbb egy szoba konyhas lakást keresek, lépéssel fizetek, Kosuth-u. 5. Butorüzlet. 520.

Öt szobás beköltözhető villa gyűmölcsös eladó Széchenyi-ut 5. 521

Keresek három középiskolás tanulóknak belvárosban, különbejáratu butorozott szobát a jövő tanévre teljes ellátással. Cimeket a Tiszántúlnál most kérem leadni.

Szép butorozot szoba esetleg ellátással i kiadó. Iskola-u. 8. F290

Különbejáratu butorozott szoba kiadó két jobb fiatal emennek Eötvös-u.59. F297.

Észmérőket, Dele-gyutókat, gyárt javít. Basch mágnesek összes tartozékai gyári árban beszerezhetők
FOLDVARI Debreceni l. Elektrotechnikai gyárában, Széchenyi utca 55. szám. — Telefon 468!

Raktárhelyiség Hatvan-u. elején kiadó. Cim Ingóságkövetítőnél, Hatvan-u. 1.

Butorozott szobát keresek teljes ellátással Bösörményi-ut közelében, Cim Bösörményi-ut 23. 498

Egyszerű szoba konyha, finom békebeli butorral átadó. Cim a kiadóban. 500.

Butorozott szerény udvari szoba kiadó, esetleg ellátással. Miklós-u. 25. sz. F303

Jókai-u. 38. sz. egy utcai szoba konyha, kamarával elcserélendő ahol nagy jószág tartás meg van engedve. s 482.

ÁLLÁST KAP

Kereskedő tanuló vagy gyakor-nok azonnal felvétetik Csillag-u. 49. sz. 497.

Varró és tanuló lányokat felve-szek Németi Sándorné Nyil-u. 53.

Vizsgázott fűtő, ki teljesen meg-bizható, a Cornwall-rendszerű ka-zán fűtésében perfekt, állandó al-kalmazást kaphat Kiss Testvérek börtgyárában, Diószegi ut 3.

Mérlegképes könyvelőt keresek vidékre egy heti munkára. Ulrich, Piac-u. 44.

Önálló francia leány tanuló fiu és leány felvétetik. Csendes és Em-my női szalonjában. Piac 38. F229

Házmaster, gyermektelen azonnal felvétetik Hatvan-u. 13. F283

3-4 középiskolát végzett fiu tanuló felvétetik Aczél Henrik könyvkereskedés F276.

Pénztárnoknő, perfekt gyors- és ügyes felvétetik Reichmann Vilmos Szé-csényi-u. 22. F287

Kádársegéd állandó munkára fel-vétetik, Szeszület, Szécsényi-u. 22. szám. F285

Önállóan dolgozó kerégyártóse-géd felvétetik. Miklós-u. 48. F292

Gyakorlatos tanulók fizetéssel fel-vételnek Ehrenreich Sámuel. — Arany János-u. 37. 91

ELADAS

Eladó Mórítz u. 16. z. ház; négy szoba, konyha beköltözhető; mel-lékhelyiségekkel; lakó nincs. Érte-kezhetni délután. 508

Eladó 140 darab liba: Jókai utca 19. szám. 519

Ócska kapu, ablakok, ajtók, ge-rendák, téglák eladók, Dégenfeld-tér 3 alatt. 515

Többek felkérésére július 8-tól 2 hónapos könyvtelvi tanfolyam nyílik meg. Beiratkozás a Rok-kant Egyesület Kandia utca 4-b. szám alatti helyiségben július hó 6-ig, 15-19 óra között. Állásban levőknek esti tanfolyam. Tisztvis-e lőknek részletfizetési kedvezmény. 514

Jó házból való fiu tanuló fel-ze-téssel felvétetik: Sárközy Sán-dor fűszerkereskedőnél. 512

Egy darab szivónyomó szí-vatyr eladó a Debreceni Műkö-dgyárnál, Fűrdő-utca 2. 333

Eladó jégsezkrény és egy egy-szerű ajtó tokkal: Hatvan utca 64.

Eladó ház, Hajdusoboszlón, a központban. — üzlethelyiségnek, magtár, göré és egyéb mellék helyi ségekkel, kereskedőnek a legjobban megfelel. Értekezni lehet Hajdu-szoboszlón, Guttman Sándornál. F288

Hegedű, háromnegyedes és egy pár új francia 39-es sevró cipő el-adó. Cim a Tiszántúlnál. 490

KERESLET

Gép gyorsirónó gyakorlattal ál-lást keres. Timár-u. 29. Értekez-hetni 3-6l. 464

Egy darab satut és egy furógé-pet megvételre keres a Debreceni-Működgyár Rt., Fűrdő-u. 2. 334.

Hintót új állapotban levőt keresek megvételre. Cim a kiadóhi-vatalban. H227

Jóforgalmu üzlethez keresek tár-sat, 10-15 millióval. Nyil utca 26, első ajtó balra. 516

VEGYES

Kereseték magányos urhoz idő-sebb urinó házvezetőnek, ki jól főz és minden munkát elvégez, azon-alra vagy július 1-ére. József kir, hg.-u. 14. 502

Családi házat keresek jobb ut-cában megvételre, ügyfelem részé-re. Dr Brück ügyvéd. Hungária-épület. Telefon: 474. 298

Repülő. E hó tizenkilencere vir-radó helyen 34. szám alatt címmel ellátott lap várja. Ha ir bemegyek, másképp a toladóktól nem. H246

Használt gépszijak eladók. Piac-utca 89., keresztépület. F308

WELLS NAGY VILÁG TORTENETE

MAGYARUL

1000 száz illusztrációval, tér-kép-és grafikonmelléklettel
A ma legjelentősebb írói alkotása, történelem a XX. század szemszögéből nézve a XX. század embere számára.
Világsiker: Az angol és német kiadás 4 millió példányban kelt el. A lexikon-alaku, 640 oldalas, egész vászon-kötésű könyv ára 665.000 korona
Előzetes megrendelés esetén csak 441.000 K, mely összeg május hótól kezdődőleg havi 63.000 K-ás rész-letekben tör-leszthető.

Előfizetéseket elfogad bár-mely könyvkereskedés vagy a kiadó (Budapest, VII. ke-rület, Ilka ucca 31. szám.)

Kérjen ismertetőt!

GENIUS KIADAS

A „DEBRECZEN” szerkesztősége és kiadóhivatala

átköltözött

a volt Bika mozgószínház helyiségébe
József kir. herceg ucca 1.